

[Hans Hansen.]

væsenet bar sig ad paa samme Maade som Forretningsfolk i Almindelighed. For at dele Aviser og Breve om tror jeg ikke man behøver at have en Uniformskasket eller Knapper med Posthorn o. s. v. Postbudene kunde aflastes, og efterhaanden kunde Antallet af de faste Funktionærer nedsættes, uden at man behøvede at afskedige nogen.

Jeg tillader mig at henstille til den højtærede Minister for offentlige Arbejder at overveje dette Spørgsmaal. Det kan antagelig løses baade til stor Tilfredshed for Befolkningen og til stor Forbedring af Postvæsenet.

Om Finanslovens Budgetter kan holde, beror jo paa, om Befolkningen kan holde til at betale Skatterne. Det synes mig, som baade Statsministeren i sin Programtale og Finansministeren i sin Forelæggelsestale var meget optimistiske, ligesom det ogsaa forekommer mig, at Finanslovens Indtægts-side bærer Vidne om noget saadant. Vi har været saa heldigt stillede de sidste Par Aar at have haft et Par gode Høstaar, og at vor Stilling paa Verdensmarkedet har været gunstig; men som alle tidligere Talere har sagt, er den heldige Stilling for længst forbi.

Erhvervslivets Stilling har efterhaanden faaet en ejendommelig Udvikling. Det udvikler sig nemlig efter to Pristal, et for det Erhverv, der reguleres ved Pristal og Organisationsaftaler, og et for det Erhverv, der har sine Vilkaar bestemt ved Verdensmarkedet. Man kan ogsaa sige det saadan: vi har eet Pristal, der gælder for almindelige Mennesker, og et andet, der gælder for Husmænd og Bønder. Paa en rent udvunderlig og urimelig Maade holder man kunstigt Priserne oppe, hvorfor hele det økonomiske Liv maa indrette sig med tilsvarende høje Priser paa alle Forbrugsartikler, Husleje o. s. v., saaledes at det er problematisk, hvorvidt det overhovedet er en Fordel for dem, der har deres Virksomhed under det kunstige Pristal. I alt Fald er det givet, at dette Forhold med de to Pristal efterhaanden skaber ganske urimelige Tilstande for det frie Erhverv her i Landet.

Det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen talte om den talrige danske Husmandsstand. Der findes her i Landet ca. 130 000 Husmænd, og disse 130 000 Husmænd har i det fra Skattevæsenet sidst oplyste Regnskabsaar haft en Indtægt, der ligger under 2 000 Kr. om Aaret, og det har endda været under de heldige økonomiske Vilkaar. Hvis man skal anlægge en Bedømmelse ikke alene af disse Husmænds

Fremtid, men, og det kan ogsaa være nyttigt, en almindelig Bedømmelse af Mulighederne for Finanslovsforslagets Holdbarhed, maa man se paa, hvordan de almindelige Vilkaar er for det frie Erhverv.

Man maa tænke paa det store Fald i Verdensmarkedets Priser paa Korn, Flæsk og Sukker — jeg tager disse tre Ting, som hører til de mest fundamentale for Ernæringsen og af Kornet igen Rugprisen, som er det vigtigste for Brødprisen. Vi ser, at Rugprisen ligger i Dag mellem 7 og 8 Kr. i Noteringen for 100 kg.

Det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen siger: Har den megen Tale om de mørke Tider noget paa sig? Jeg vil gerne heroverfor sige, at jeg tror, de mørke Tider for det frie Erhverv er indtraadt. Det ærede Medlem har blot endnu ikke set det. Produktionen er billig nu paa Grund af den højtudviklede Teknik, siger det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen, og det er utvivlsomt rigtigt. Men lad os se paa, hvordan det stiller sig med de to Ting, jeg nævnte før, nemlig Rugprisen og Brødprisen i Forbindelse med den mægtige Teknik.

Dér er Forholdet det, at før Krigen kunde man hos en hvilken som helst Bager i Landet bytte 1 Td. Rug og faa ca. 30 4 kg Rugbrød. Tager vi i Dag f. Eks. Arbejdernes Fællesbageri i København, saa er Prisen for 1 4 kg Rugbrød 69 Ø., medens Rugprisen efter Noteringen i Dag ligger ved $7\frac{3}{4}$ Ø. pr. Kilogram. Arbejdernes Fællesbageri giver i Dag 11 Rugbrød paa 4 kg for 1 Td. Rug, medens Prisen overalt i Landet før 1914 var 30 Rugbrød paa 4 kg for 1 Td. Rug. Og det er uden Hensyn til Pengenes Værdi før og nu, det er den reelle Pris; det er det, der gælder, selv om Pengenes Værdi svinger op og ned.

Hvis det nu var sandt, hvad det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen siger, at det er Fabrikkerne og de handlende, der tilvender sig den Fortjeneste, de kan tage gennem den tekniske Udvikling, ja saa var der jo ikke det mindste i Vejen for, at Arbejdernes Fællesbageri i Forbindelse med Arbejdernes Brugsforening kunde nedsætte Brødprisen saa langt, de vilde. Men gør de det? Nej, det gør de ikke, for Sandheden i hele dette Spørgsmaal er, at Driftsomkostningerne, Skatterne, Autoriteternes omfattende hygiejniske Krav hindrer, at Nedgangen i Varepriserne kan komme ud til Forbrugerne, og hindrer, at de tekniske Fremskridt bliver til Fordel for Forbrugerne.

Ser vi nu paa Landbrugets Stilling i Dag, er den saadan for de fleste af dem, der har købt deres Ejendomme i Løbet af de sidste 10—15 Aar, som det ærede Medlem